

رویای صدام

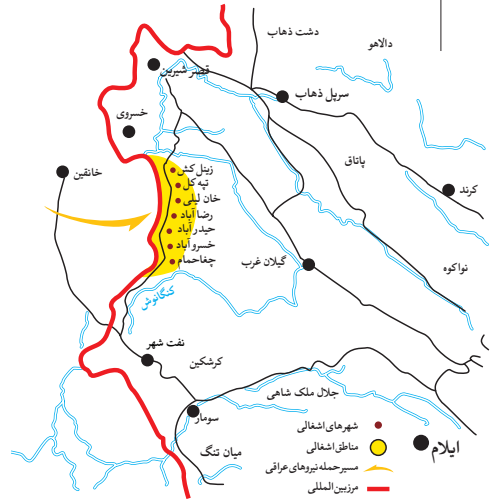
این بخش مرور متن پیاده‌شده‌ی نوار جلسہ‌ی صدام و تعدادی از مقامات حزب بعث در تاریخ ۲۵ شهریور ۱۳۵۹ است. نوارهای جلسات پس از سقوط صدام، توسط آمریکایی‌ها به ایالات متحده برده شده است. این جلسه یک روز پیش از آن است که صدام قرارداد الجزایر را ملغی اعلام کند. یک هفته پس از این جلسه نیز هجوم سراسری ارتش عراق به ایران آغاز شد. کوین وودز و همکارانش در کتاب نوارهای صدام بخش‌هایی از این جلسه‌ی مهم و تاریخی را آورده‌اند. محتوای این جلسه به‌صورت اختصاصی توسط تیم تحقیقاتی خارج از مرز ترجمه شده است.

➔ عدنان خیرالله در رأس ارتش عراق بود. در میان انتصاب‌های سیاسی صدام در ارتش، او از نظر نظامی کارآمدتر از سایر فرماندهان منصوب شده بود.

① مسیر تهاجم بعثی‌ها به منطقه‌ی میمک در ۱۹ شهریور. آن‌ها می‌گفتند بر اساس قرارداد الجزایر این مناطق باید به آن‌ها واگذار می‌شده است.

① محور تهاجم ارتش عراق به مناطق مرزی کرمانشاه در ۱۶ شهریور. یعنی‌ها ۱۵ شهریور به ایران نامه زدند که اگر ایران طرف یک هفته مناطق ۱۱۵ تا ۱۴۵ مایلی از خاک منطقه‌ی قصر شیرین را واگذار نکند (شامل شهرهای زین القوس و سیف سعد) آن را تصرف خواهند کرد. صدام شتاب داشت و فردای این روز ارتش عراق به این مناطق حمله کرد.

✕ قرارداد الجزایر

صدام از سویی از آزادی زمینی‌هایی می‌گفت که بر اساس قرارداد الجزایر باید توسط ایران تخلیه می‌شد و از سوی دیگر در فردای این جلسه قرارداد الجزایر را پاره کرد. ادامه‌ی جلسه درباره‌ی قرارداد الجزایر است. صدام که در مقابل رسانه‌ها نیست و در جمع نزدیکانش سخن می‌گوید به‌راحتی می‌گوید: «بهبان‌های حقوقی را باید به افکار عمومی بین‌المللی منتقل کرد... در رویارویی با وضعیت بین‌المللی و عربی، این‌ها همانند سلاحی در دست‌انمان هستند. در واقع ایرانی‌ها این سلاح را به ما دادند. این برای قبل از وقتی است که آمدند و اعلام کردند که قرارداد ۱۹۷۵ یک قرارداد استعماری است [نامفهوم]. بعد از این که این‌ها [رژیم جدید ایران] آمدند اعلام کردند که موافقت‌نامه‌ی ۱۹۷۵ را تأیید نمی‌کنند و اخیراً یکی از مقامات مهم این موضوع را اعلام کرده است.» نقطه‌چین میان جملات بالا مربوط به متن اصلی است.

این جملات از اهداف بزرگ‌تر صدام پرده برمی‌دارد و نشان می‌دهد که موضوع، گرفتن سرزمین‌هایی کوچک در مرز ایران نیست. صدام در ادامه توضیح می‌دهد که از نظر او این ایرانی‌ها

✕ توضیح صدام

صدام در ابتدای جلسه می‌گوید: «رفقای من، در جلسه‌ی قبلی وضعیت نظامی پیش رو و تصمیم برای بازپس‌گیری اراضی‌مان از ایران را بررسی کردیم. موضع نظامی در مورد بازپس‌گیری مناطق زین القوس و سیف سعد را برایتان توضیح دادیم.» آمریکایی‌ها نوشته‌اند که هیچ سابقه‌ای از جلسه‌ی قبلی که مورد اشاره‌ی صدام است پیدا نکرده‌اند. صدام در ادامه می‌گوید که این حمله‌ها برای پس گرفتن زمین‌هایی بوده که متعلق به عراق است. بعد از عدنان خیرالله سوال می‌کند که آیا همه‌ی مناطق را پس گرفته‌اند و عدنان هم تأیید می‌گوید: «چیزی نمانده آقا.» و صدام می‌گوید: «امروز می‌شود گفت که تمام سرزمین‌هایی که ایران گرفته بود، دوباره تحت حاکمیت ماست. ما در مرزهای بین‌المللی مورد توافق در همه‌ی توافقات تاریخی، حضور داریم.»

در ادامه‌ی جلسه صدام به مخالفان بعث در عراق اشاره می‌کند و می‌گوید: «ایران از این که می‌توانیم عواملش را بکشیم، مرزها را ببندیم و از رسیدن تدارکات به ما مورانش [نامفهوم] جلوگیری کنیم عصبانی است.»

✕ شهریور ۵۹

کوین وودز و همکارانش در آمریکا در توضیح این نوار نوشته‌اند: «پس از درگیری‌های مرزی اخیر با ایران، صدام در دیدار با شورای فرماندهی انقلاب و فرماندهانش [۱۶ سپتامبر ۱۹۸۰] اهداف سیاسی و نظامی خود را مورد بحث قرار می‌دهد.» البته وقایعی که پیش از این جلسه روی داده فراتر از درگیری‌های مرزی است. محتوای جلسه نیز این مسأله را به خوبی نشان می‌دهد. برای درک بهتر محتوای این جلسه باید بدانیم که ارتش عراق در روز ۱۶ شهریور ۵۹ ارتفاعات خان لیلی و زینل کش در استان کرمانشاه را اشغال کرد و ۱۹ شهریور با هجوم به منطقه‌ی میمک بخش‌هایی از این منطقه را نیز تصرف کرد. یعنی‌ها مدعی بودند که طبق قرارداد الجزایر ایرانی‌ها باید این مناطق را به عراق واگذار می‌کردند اما نکرده‌اند و حالا آن‌ها با زور حق‌شان را پس گرفته‌اند. جالب است بدانید در عراق دوران صدام ۱۹ شهریور همواره گرمی داشته می‌شد؛ چیزی شبیه هفته‌ی دفاع مقدس در ایران. از ۱۹ شهریور درگیری‌های مرزی به شدت افزایش یافت. این جلسه یک هفته بعد از ۱۹ شهریور برگزار شده است.

